

кривичног судског поступка у коме је загарантовано право сваком притвореном (ухапшеном) лицу да се у кратком року жали суду због тога хапшења и притварања и да по његовом саслушању суд може да укине тај притвор или га замени кауцијом. У Енглеској се и развило модерно судство, и то тако што је велико веће (до 20 чланова), које је представљало општину, разматрало оптужбу против неког лица и одлучивало да ли да је преда суду, а ту судску функцију је вршило мало веће (од 12 чланова) које се временом трансформисало у судски орган. Уз суд у Енглеској није одмах настало и тужилаштво, већ је гоњење вршила сама жртва или преко адвоката, да би се тек у новије време (1986. год.) успоставио Орган тужилаштва са сопственим апаратом. Као и у Енглеској, и у осталим земљама судска функција је временом поверена посебним судским органима који су постали задужени да спроводе судски поступак и у њему решавају спор на бази усмене, јавне расправе и непристрасног извођења доказа. Судство је у модерној држави важна и стваралачка функција, а не обична и механичка примена закона и других прописа. Судови доносе пресуде, али то нису готове одлуке које се налазе у закону одакле судија само треба да их извади. Када би то било тако, судија би могао да буде свако ко иоле зна да чита законе. Таквом судији би сви предмети – и они једноставни и они други, замршени изгледали исто јер за њих има унапред припремљена решења за која само треба да отвори закон и тамо их нађе. Зато судска функција није обична примена закона на појединачне случајеве, већ подразумева решење једног правног спора у коме судија мора да испољи како познавање права, тако и самог живота и људских односа који су често тако замршени да их није лако решити само читањем и примењивањем правних норми. Судије (и судови) морају да утврде чињенично стање у датом случају и да на њих примене апстрактне норме, а ако то не ураде како треба, онда је судска функција затајила, без обзира колико су закони и други прописи добри и применљиви на људе и њихове односе. Баш таква неспремност, па понекад и површност суда у утврђивању правог стања ствари, постаје извор неправде коју он (суд) учини када ускрати правду невином а додели је оном који је скривио повреду права. Зато су судске одлуке далекосежне јер се њима не решава само спор између две стране које се споре око неког права или интереса. Како примећује проф. др Гордана Станковић, судови су државни органи који одлучују о правима и интересима субјеката у процесу примене права, али тиме штите и законитост и обезбеђују владавину права. У овој функцији судови морају да буду издвојени од других власти и да не трпе